

Katholieken en hun kandidaten

Politieke wissel in politiek Verenigde Staten?

- ▶ Twee republikeinse kandidaten zijn katholiek
- ▶ Katholieken stemden vroeger democraat

Erik DE SMET

Wellicht duurt het nog weken vóór we weten wie de republikeinse uitdager wordt van VS-president Barack Obama. Ster van de voorverkiezingen is Rick Santorum, een katholiek die de evangelicale en protestantse conservatieve kiezers in de partij achter zich weet te scharen. Santorum aarzelt niet zijn conservatieve geloofsopvatting uit te spelen. Ook

een andere katholieke kandidaat voor de republikeinse nominatie, Newt Gingrich, hengelt naar katholieke stemmen.

De opgang onder republikeinen van een katholieke kandidaat voor het presidentschap van de Verenigde Staten is nieuw en was dertig jaar geleden wellicht ondenkbaar. Amerikaanse katholieken stemden in het verleden traditioneel op de democraten. Ten tijde van John F. Kennedy, 's lands eerste en tot heden enige katholieke president, schaarde zich goed tachtig procent van de Amerikaanse katholieken achter diens democratische partij.

Vandaag geeft 52 procent van de blanke katholieken aan voor

de republikeinse partij te zullen stemmen. Onder de leden van het Huis van Afgevaardigden zijn er momenteel haast evenveel katholieke republikeinen als democraten. Waarom zoeken Amerikaanse katholieken een politieke thuis bij een partij waar vandaag de conservatieven de toon zetten? Volgens velen heeft dat te maken met het ethisch conservatieve beleid van de republikeinen: tegen homohuwelijk en abortus, voor het klassieke gezin. Ook de bishoppen hamerden de voorbije jaren op die thema's.

Sociologen merken echter op dat de (vaak armere) Spaanssprekende katholieken de democratische partij trouw blijven om Obama's sociaal progressieve beleid. Rick Santorum toont zich graag een aanhanger van 'katholieke' waarden, maar zijn sociaaleconomische visie botst volgens niet weinig katholieken met de katholieke sociale leer. Veel Amerikaanse katholieken zijn sterk betrokken bij de opvang van armen en migranten en daardoor voorstander van een gematigder immigratiebeleid dan de republikeinen. Ze wensen net zoals Obama ook een betere gezondheidszorg.

Onderzoek naar het stemgedrag van republikeinse katholieken tijdens de recente voorverkiezingen toont dan weer dat zij niet voor Santorum, maar voor de (rijke) mormoonse kandidaat Mitt Romney stemmen. Dé katholieke stem bestaat ook in de Verenigde Staten niet meer.

Republikeins kandidaat Rick Santorum hengelt naar de stemmen van de katholieken, maar niet iedereen volgt hem. © Imageglobe

Joachim Gauck werd bekend door zijn verzet tegen het communistische regime van de gewezen DDR. © KNA-Bild

President van het volk

Oost-Duitse dominee Joachim GAUCK wordt staatshoofd van Duitsland

Het ambt van de Duitse bondspresident is, behalve een protocolaire functie, ook dat van morele autoriteit die boven het politieke krakeel staat. Daarom was het gedwongen ontslag van de twee vorige bondspresidenten, Horst Köhler en Christian Wulff, een teken van een diepe morele crisis in de Duitse politiek.

Een bondspresident wordt verkozen voor vijf jaar door de leden van de *Bundesversammlung*, zijnde het federale parlement en de vertegenwoordigers van de regionale parlementen in Duitsland. Meestal haalt de kandidaat van de regeringscoalitie het.

Kandidaat van bondskanselier Angela Merkel (CDU) was de 72-jarige dominee Joachim Gauck. De partijloze Gauck was

bij de vorige verkiezingen al de kandidaat van de oppositiepartijen SPD en Bündnis 90/Die Grünen, maar werd niet verkozen. De populaire dominee bleek toen al de voorkeur van de Duitse bevolking te genieten.

Een geestelijke die het hoofd wordt van een hedendaagse staat, waar de inwoners ook menen dat protestantse en katholieke clerici zich moeten onthouden van politieke uitspraken. Hoe komt dat?

Joachim Gauck is een legendarische figuur uit de Oost-Duitse burgerrechtenbeweging. Zijn vader werd door het DDR-regime naar Siberië gedeporteerd. Omdat hij geen journalistiek mocht studeren, schreef hij zich in voor theologie. Gaandeweg werd hij lutheraans dominee. Eind jaren 1980 was zijn kerk in Rostock een centrum van verzet tegen het DDR-regime. Bij de eerste vrije verkiezingen in de DDR werd hij verkozen in de *Volkskammer*, waar hij de eenmaking met West-Duitsland voorbereidde.

Vervolgens leidde de dominee, veeleer gericht op waarheid dan op verzoening, het onderzoek naar de activiteiten van de Stasi en onthulde hij wie voor die gevreesde geheime dienst had gewerkt. Aldus werd Joachim Gauck 'het geweten van de natie'.

Gaucks onderzoek naar de geheime dienst van de DDR maakten hem tot het geweten van natie

Sinds 1990 prijkt de naam Gauck niet meer op de lijst van zielzorgers van de Duitse protestantse Kerk. Daar is, behalve de politiek, nog een reden voor: twintig jaar al leeft hij samen met een andere vrouw dan zijn echtgenote, met wie hij vier kinderen heeft. Voor de meeste Duitsers stelt dat geen probleem, al waren er ook die de toekomstige president opriepen alsnog een echtscheiding aan te vragen om geloofwaardig te kunnen zijn. Feit is dat Duitse protestanten een oogje dichtknijpen en de verkiezing van een van hun grote figuren beschouwen als een opsteker. (EDS)

Advertentie

TEST aankoop
EXPERT – ONAFHANKELIJK – DICHT BIJ U

OOK GENOEG VAN AL DIE PC-PROBLEMEN?!

HAAL DAN VLUГ UW GRATIS GIDS «COMPUTEREN ZONDER ZORGEN» IN HUIS!

GRATIS GIDS Een praktische geheugensteun die u software en hardware helpt te installeren of verwijderen, vertelt hoe u uw computer beschermt tegen virussen en hackers, een pak tips aanreikt om vlot te surfen op internet en wegwijs maakt in het informaticajargon.

Vraag nu uw gids aan en ga voortaan zonder zorgen aan de slag met uw computer!

Bel naar **0800 50 332** (gratis oproep) en vermeld de code **PC354**.
Aanbod geldig tot 30 juni 2012.

V.U.: D. Heinen, Hollandsstraat 13, 1060 Brussel, omdenemingsnr. 0425.989.356